

NVE/008652

1964

# TILLATELSE

FOR

## FORENINGEN TIL HALLINGDALSVASSDRAGETS REGULERING

### TIL Å REGULERE KRØDEREN I BUSKERUD FYLKE.

(MEDDELT VED KONGELIG RESOLUSJON 26. JUNI 1964.)

Ved kongelig resolusjon 26. juni 1964 er bestemt:

- «1. I medhold av lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 tillates Foreningen til Hallingdalsvassdragets Regulering å regulere Krøderen i Buskerud fylke i samsvar med de fremlagte planer og på de betingelser og under de forutsetninger som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 26. juni 1964.
2. Det fastsettes manøvreringsreglement for reguleringen i samsvar med det utkast som er inntatt i ovennevnte tilråding som gjeldende inntil videre.»

## Betingelser

for tillatelse for Foreningen til Hallingdalsvassdragets Regulering til å regulere Krøderen.

(Fastsatt ved kgl. res. 26. juni 1964.)

### 1.

Reguleringskonsesjonen gis på ubegrenset tid. Konsesjonsvilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år.

Hvis vilkårene blir revidert, har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjonen innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jfr. vassdragsreguleringslovens § 10 post 2, siste ledd.

Dersom vassfall, som ikke tilhører staten eller norske kommuner, deltar i reguleringen eller blir medeier i reguleringsanlegget, gjelder konsesjonen for disses vedkommende i 60 år fra konsesjonens datum. Ved konsesjonstidens utløp tilfaller disse vassfall-eieres andeler i reguleringsanlegget staten uten vederlag.

Reguleringskonsesjonen kan ikke overdras uten Kongens samtykke.

Det utførte reguleringsanlegg eller andeler deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall i samme vassdrag nedenfor anlegget.

Anlegget må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

### 2.

I det 40. år fra konsesjonens datum skal staten kunne innløse de andeler i reguleringsanlegget som måtte tilhøre eiere for hvem reguleringstillatelsen er tidsbegrenset. Benytter staten seg ikke herav, skal den i det 50. år ha samme adgang. Bestemmelsen om innløsning må være meldt reguleringsanleggets eier 5 år i forveien. Innløsningssummen blir å beregne under hensyn til at grunnstykker og rettigheter samt vassbyggingsarbeider og hus har en verdi svarende til hva de bevislig har kostet ved ervervelsen med fradrag for amortisasjon etter en amortisasjonstid av 60 år. For annet tilbehør beregnes den tekniske verdi etter skjønn på statens bekostning.

Anlegget skal ved innløsningen være i fullt driftsmessig stand. Hvorvidt så er til-

fell, avgjøres i tilfelle tvist ved skjønn på statens bekostning.

Konsesjonæren plikter på sin bekostning å utføre hva skjønnnet i så henseende måtte bestemme.

### 3.

For den økning av vasskraften som ved reguleringen tilflyter eiere av vassfall eller bruk i vassdraget skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 1,— pr. nat.-hk.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 4,— pr. nat.-hk, hvorav  $\frac{1}{4}$  blir å avsette til det i post 14 fastsatte næringsfond.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiften tas opp til ny prøvelse.

Økingen av vasskraften beregnes på grunnlag av den øking av vassføringen som reguleringen antas å ville medføre utover den vassføring som har kunnet påregnes år om annet med den tidligere bestående regulering. Ved beregningen av denne øking forutsettes det at magasinet utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lågvassperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal ansees som den ved reguleringen innvunne øking av vasskraften avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreffer etter hvert som den ved reguleringen innvunne vasskraft tas i bruk. Avgiften har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

### 4.

For den økning av vasskraften som ved reguleringen tilflyter eiere av vassfall eller bruk i vassdraget, skal disse erlegge en godtgjørelse en gang for alle til staten av kr. 2,— pr. nat.-hk.

Godtgjørelsen blir å erlegge etter hvert som den ved reguleringen innvunne vasskraft tas

i bruk. Den har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

## 5.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 3 og 4 og kontroll med vassforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 19, skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

## 6.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anlegget fortrinnsvis anvende norske varer, for så vidt disse kan fåes like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at det er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er det adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

## 7.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

## 8.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anlegget.

## 9.

Konsesjonæren er forpliktet til å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger og bruer, hvis disse

utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Eventuell erstatning innbetales til Vegdirektoratet. Veger og bruer som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri benyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anlegget.

Konsesjonæren plikter å treffe nødvendige tiltak for i rimelig grad å søke å avhjelpe de skader og ulemper som reguleringen fører med seg for bygdefolkets interesser. Spørsmålet om hvilke tiltak skal treffes, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn.

## 10.

Konsesjonæren plikter å utrede de utgifter Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen får ved å holde rasfaren i elvekanten i Gulsvikområdet under regelmessig observasjon i 10 år etter at reguleringen er tatt i bruk.

Konsesjonæren plikter å utføre de forbygningsarbeider som Vassdragsvesenet etter dette finner nødvendig.

Konsesjonæren plikter også å foreta nødvendige forbygningsarbeider for øvrig i strandsonen etter Vassdragsvesenets bestemmelse, dersom det skulle vise seg nødvendig.

## 11.

Konsesjonæren plikter etter Landbruksdepartementets nærmere bestemmelse, å foreta utsetting av yngel og/eller settefisk av de fiskearter hvis reproduksjon blir skadelidende ved reguleringen samt å slippe nødvendig vatn for drift av fisketrapper som måtte bli bygd.

## 12.

Det neddemte område ryddes for trær og busker som er over 1,5 m høye eller har over 8 cm stammediameter målt i 25 cm høyde. Det skal stubbes lavt, og gjenstående stubber skal ikke i noe tilfelle være over 25 cm høye. Høyden regnes vinkelrett mot bakken. Ryddingen skal være fullført to år etter første neddemming av vedkommende areal.

## 13.

Etter tiltaksskjønnets nærmere bestemmelse plikter konsesjonæren å merke opp sikre tverrgående hovedferdselsveger over isen.

Partier av isen som blir farlig svekket ved reguleringen varsles ved oppslag på sentrale steder.

## 14.

Innen reguleringen tas i bruk skal konsesjonæren innbetale kr. 500 000 som avsettes til næringsfond for reguleringsdistriktet.

For fondet skal utarbeides vedtekter som godkjennes av vedkommende departement.

## 15.

Konsesjonæren plikter, før arbeidet påbegynnes, å forelegge vedkommende departement til approbasjon detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende reguleringsanlegget. Anlegget skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Dets utførelse så vel som dets senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

## 16.

Reguleringsanleggets eier plikter å avgi vatn i sådan utstrekning, at den alminnelige fløting forulempes så lite som mulig ved reguleringen. Spørsmålet om hvilke forføyninger han skal treffe, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn.

Skade eller ulempe for fløtningen, som ikke på denne måte avhjelpes, blir å erstatte overensstemmende med reguleringslovens § 16.

## 17.

Vassslippingen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

En norsk statsborger, som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

For så vidt vassslippingen foregår i strid med reglementet, kan konsesjonshaveren pålegges en tvangsmulkt til statskassen av inntil kr. 5 000 for hver gang, etter departementets bestemmelse.

## 18.

Reguleringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttakelser, som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offent-

lige. Reguleringsgrensene betegnes ved faste og tydelige vasstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

## 19.

De vassfalls- og brukseiere, som benytter seg av det ved reguleringen innvunne driftsvann er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den for hvert vassfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 3). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører anleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen, som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vannfallene kan gi, er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

20.

Departementet kan under særlige omstendigheter gi en vassfalls- eller brukseier som ikke er medeier i reguleringsanlegget, tillatelse til å benytte driftsvann, som er innvunnet ved reguleringen, mot en årlig godtgjørelse til reguleringsanleggets eier. Denne godtgjørelse skal i tilfelle av tvist fastsettes av departementet.

21.

Ved damanlegget skal det tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle, uten at anleggets eier har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anlegget eller dets benyttelse. Anleggets eier må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anlegget som skjer i krigsøyemed.

22.

Det påhviler konsesjonshaveren i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonæren skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt

i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Konsesjonshaveren plikter ved planleggingen og utførelsen av anlegget i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter, å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plassering av stein- og jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommune. Konsesjonshaveren har plikt til forsvarlig opprydding av anleggsområdet. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelsen av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

Om nærværende bestemmelser gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

23.

Til skjønn i anledning av reguleringen skal skjønnsmenn oppnevnes av Kongen.

24.

Reguleringsanleggets eier underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av reguleringsanleggets eier etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

25.

Reguleringskonsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anlegget er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringen kan medføre forpliktelser.

## Manøvringsreglement

### for regulering av Krøderen.

(Fastsatt ved kgl. res. 26. juni 1964.)

1.

Øvre reguleringsgrense er k. 132,95, tilsv. + 3,51 på Krøderen V. M.

Nedre reguleringsgrense er k. 130,35, tilsv. + 0,91 på Krøderen V. M.

Reguleringshøyden blir 2,60.

Kotehøyden refererer seg til Vassdrags-

vesenets generalplan. De skal betegnes med faste og tydelige vasstandsmerker som det offentlige godkjenner.

2.

Manøvreringen skal foretas slik at de naturlige flomvasstander over k. 132,95 i Krøderen

ikke økes. Vassdragets naturlige flomvassføring skal så vidt mulig heller ikke forøkes og dets naturlige lavvassføring ikke forminskes til skade for andres rettigheter.

Før 1. januar kan det tappes av magasinet for kraftverkenes drift en vassmengde på 10 mill. m<sup>3</sup> (tilsvarende 25 cm på Krøderen vassmerke) eksklusive den vassmengde som avgis til den alminnelige fløting.

Tappingen av magasinvatn skal foretas så jevnt som mulig og skal avsluttes senest 1. mai.

I fyllingstiden skal tappingen for kraftverkenes drift ikke overstige 80 m<sup>3</sup>/sek. så lenge vasstanden ikke har nådd + 2,60 m på Krøderen vassmerke. For korttidsregulering har konsesjonæren en stigningsrett av 5 cm i et døgn utover den stigning som skyldes variasjoner i naturlig tilsig.

For øvrig kan vassslippingen foregå etter kraftverkenes behov.

### 3.

Det avgis det til den alminnelige fløting i vassdraget nødvendig vatn overensstemmende med de regler som blir fastsatt i overenskomst eller ved skjønn.

### 4.

Det skal påses at flomløpene ikke hindres

av is eller lignende samt at reguleringsanlegget til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vassstander samt observeres og noteres om det forlanges regnmengder, temperatur m. v. Det sendes hver måned avskrift av protokollen til Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet.

### 5.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement. Hovedstyret for Vassdrags- og elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokteren skal bo og at han skal ha telefon i sin bolig.

### 6.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

### 7.

Forandringer i dette reglement kan bare foretas av Kongen etter at de interesserte bruk og kommuner og fløtingsforeninger har hatt anledning til å uttale seg.